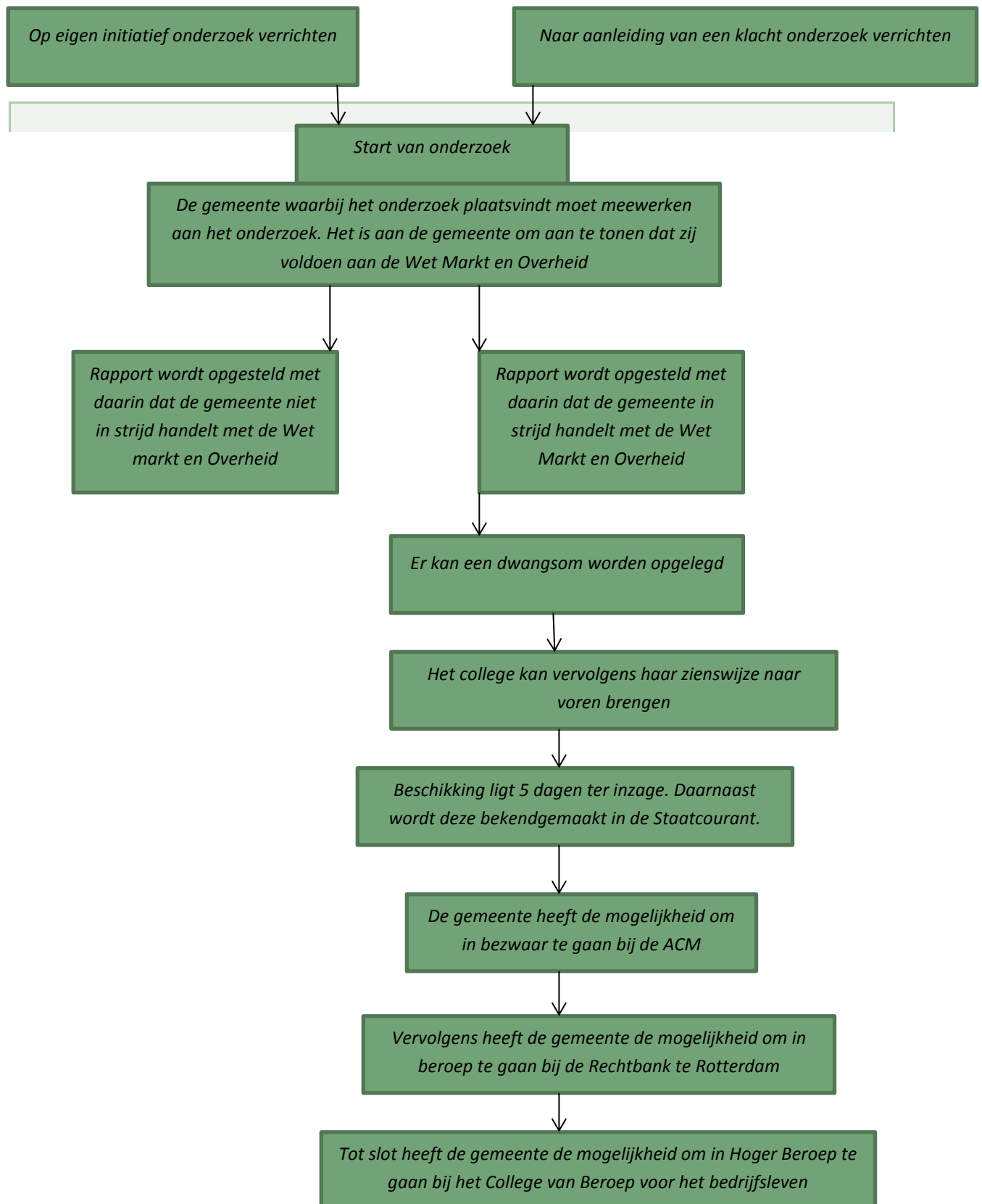

Bijlagen

11-1-2015

Jill de Groot
2041962

Bijlage 1 De procedure van de handhaving

Bijlage 2 De handhavende bevoegdheden van de ACM

Hieronder is uiteengezet welke bevoegdheden de toezichthouder van de ACM heeft. In art. 5:11 Awb wordt het begrip toezichthouder uiteengezet.

Onder toezichthouder wordt verstaan: een persoon, bij of krachtens wettelijk voorschrift belast met het houden van toezicht op de naleving van het bepaalde bij of krachtens enig wettelijk voorschrift

Een toezichthouder maakt van zijn bevoegdheden slechts gebruik voor zover dat proportioneel is
Art. 5:13 Awb

Het betreden van plaatsen

Iedere plaats betreden met uitzondering van woningen
Art. 5:15 Awb

Ook de woning betreden
Art. 50 – 53 Mw

Nog eens bevestigd
Art. 12c – 12f Instellingswet ACM

Inlichtingen en inzage, vorderen

Een woning betreden mag enkel ter uitoefening van art. 5:17 Awb
Dit betekent dat een woning mag worden betreden indien dit nodig is om inzage te verkrijgen in zakelijke gegevens en bescheiden

Een toezichthouder is bevoegd om inlichtingen te vorderen Art. 5:16 Awb

Verzegelen van bedrijfsruimte en voorwerpen

Wanneer een woning wordt betreden mag de toezichthouder bedrijfsruimten en voorwerpen verzegelen
Art. 12b lid 1 Instellingswet ACM

Doen van onderzoek

Toezichthouder zijn bevoegd tot opneming, monsterneming van zaken. De toezichthouder mag ook verpakkingen openen en deze meenemen voor onderzoek
Art. 5:18 Awb

**Plan van aanpak onderzoek naar de
gevolgen van de Wet Markt en Overheid
op de economische activiteiten van de
gemeente Venray**

Inhoud

1. Inleiding	4
1.1. Aanleiding voor de Wet Markt en Overheid	4
1.2. Werkingssfeer	4
1.3. Uitzonderingen	4
1.4. Vier gedragsregels	5
1.5. Handhaving	5
1.6. Bevoegdheden gemeenteraad	5
2. Aanpak bij de gemeente Venray	7
2.1. Handreiking Wet Markt en Overheid	7
2.2. Overzicht van economische activiteiten	7
2.3. Opvraag informatie bij de vakafdelingen	8
2.4. Analyse van de informatie	8
2.5. Modernisering Vennootschapsbelasting overheidsondernemingen	8
2.6. Informatie / besluitvorming gemeenteraad	8

1. Inleiding

Per 1 juli 2012 is de wet Markt en Overheid (M en O) in werking getreden. In deze notitie willen wij ingaan op de consequenties van deze wet en de wijze waarop wij de gevolgen voor de gemeente Venray willen onderzoeken.

1.1. Aanleiding voor de Wet Markt en Overheid

Overheden verrichten over het algemeen publiekrechtelijke taken. In de afgelopen jaren zijn overheden zelf of via hun overheidsbedrijven steeds meer economische activiteiten gaan verrichten. Met deze economische activiteiten treedt de overheid in concurrentie met particuliere ondernemingen. Dit kan leiden tot oneerlijke concurrentie, omdat overheden vanuit hun publieke functie concurrentievoordelen kunnen hebben en daarmee in staat zijn goederen of diensten aan te bieden voor een lagere prijs dan concurrerende ondernemingen. Het Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie heeft in de afgelopen jaren veel klachten ontvangen van bedrijven die te maken hebben met oneerlijke concurrentie door de overheid. Tegen deze achtergrond is de Wet Markt en Overheid (Wet M en O) in het leven geroepen die tot doel heeft zo gelijk mogelijke concurrentieverhoudingen tussen overheden en bedrijven te creëren. Dit komt ook het innovatieve vermogen van de Nederlandse economie ten goede. Een gelijk speelveld tussen overheden en ondernemingen draagt bij aan bevordering van de welvaart.

1.2. Werkingssfeer

De gedragsregels van de Wet M en O gelden voor alle overheden. De volgende instanties kunnen worden aangemerkt als overheid: het Rijk, de provincies, de gemeenten, de waterschappen, gemeenschappelijke regelingen en zelfstandige bestuursorganen (hierna: zbo). Er is sprake van 'economische activiteiten' indien een overheidsorganisatie zelf of via haar overheidsbedrijf in concurrentie met andere ondernemingen goederen of diensten aanbiedt op een markt. Of hiervan sprake is, is afhankelijk van de karakteristieken van de activiteiten. Indien sprake is van de uitoefening van typisch overheidsgezag, zoals handhaving van de openbare orde of het verlenen van vergunningen (het zogenaamde overheidsprerogatief) is die activiteit geen economische activiteit. Een overheidsorganisatie hoeft dan geen rekening te houden met de gedragsregels. Evenmin is er sprake van een economische activiteit, indien een overheidsorganisatie diensten verricht of goederen levert binnen haar eigen overheidsorganisatie, dat wil zeggen binnen dezelfde rechtspersoon (zelfvoorziening). Zo maken ministeries en zelfstandige bestuursorganen zonder rechtspersoonlijkheid deel uit van de rechtspersoon Staat. In dat geval biedt de overheidsorganisatie die goederen of diensten in zo verre niet aan op een markt, zodat de overheid niet in concurrentie treedt met derden.

1.3. Uitzonderingen

De Wet M en O kent een aantal uitzonderingen. Is één van deze uitzonderingen van toepassing, dan geldt de Wet M en O niet. Ten eerste is een uitzondering gemaakt voor enkele specifieke organisaties, zoals openbare onderwijsinstellingen en publieke omroepinstellingen. Behalve deze uitzonderingen zijn economische activiteiten in een aantal gevallen uitgezonderd. Het gaat om de volgende situaties. Indien uw overheidsorganisatie goederen of diensten aan andere overheden of overheidsbedrijven ter uitvoering van hun publiekrechtelijke taak aanbiedt, zijn die economische activiteiten van uw overheidsorganisatie uitgezonderd van de Wet M en O. De Wet M en O bevat voorts een uitzondering voor economische activiteiten en voor bevoordelingen van overheidsbedrijven die plaatsvinden in het algemeen belang. Voorwaarde is dat de vaststelling dat

economische activiteiten en bevoordelingen in het algemeen belang plaatsvinden, geschiedt voor provincies door provinciale staten, voor gemeenten door de gemeenteraad, voor waterschappen door het algemeen bestuur en voor het Rijk en voor zelfstandige bestuursorganen van de centrale overheid door de minister wie het aangaat. Ten slotte is het mogelijk dat de economische activiteiten van een overheidsorganisatie of overheidsbedrijf zijn uitgezonderd, indien er voor die activiteiten sprake is van staatssteun. Dan gelden immers al de Europese staatssteunregels. Als economische activiteiten met publiek geld worden gefinancierd kan sprake zijn van een staatssteunmaatregel. De Wet M en O geldt niet als er sprake is van een dergelijke steunmaatregel. Als er sprake is van zgn. de-minimissteun, waarbij het steunbedrag minder dan EUR 200.000 bedraagt, gerekend over drie jaar, is de Wet M en O in ieder geval wel van toepassing.

1.4. Vier gedragsregels

De Wet M en O bevat vier gedragsregels die het gelijke speelveld tussen overheden en ondernemingen beogen te creëren:

- **Integrale kostendoorberekening:** overheden moeten ten minste de integrale kosten van hun goederen of diensten in hun tarieven doorberekenen.
- **Bevoordelingverbod:** overheden mogen hun eigen overheidsbedrijven niet bevoordelen ten opzichte van concurrerende bedrijven.
- **Gegevensgebruik:** overheden mogen de gegevens die ze vanuit hun publieke taak verkrijgen niet gebruiken voor economische activiteiten die niet dienen ter uitvoering van de publieke taak. Dit verbod geldt niet als andere overheidsorganisaties of bedrijven ook over de gegevens kunnen beschikken.
- **Functiescheiding:** als een overheid op een bepaald terrein een bestuurlijke (bijvoorbeeld toetsende) rol heeft voor bepaalde economische activiteiten en ook zelf die economische activiteiten uitvoert, mogen niet dezelfde personen betrokken zijn bij de uitoefening van de bestuurlijke bevoegdheid en bij het verrichten van de economische activiteiten van de overheidsorganisatie.

1.5. Handhaving

Omdat de gedragsregels overwegend mededingingsrechtelijk van aard zijn, zijn de gedragsregels in de Mededingingswet opgenomen en houdt de Autoriteit Consument en Markt (ACM) toezicht op de naleving ervan. De ACM kan toezicht uitoefenen uit eigen beweging, of naar aanleiding van klachten of signalen over (vermeende) overtredingen. Voor het verrichten van onderzoek beschikt de ACM over verschillende bevoegdheden. De ACM kan informatie opvragen of inzage vorderen in de administratie. De gemeente Venray is verplicht medewerking te verlenen aan een onderzoek van de ACM.

1.6. Bevoegdheden gemeenteraad

Zoals reeds aangegeven in paragraaf 1.3 uitzonderingen, kan de gemeenteraad een uitzondering maken door een bepaalde economische activiteiten aan te merken als een activiteit die plaats vindt in het algemeen belang van de gemeente Venray. Als de uitkomsten van het onderzoek naar de

gevolgen van de wet M en O voor de gemeente Venray zijn afgerond zal indien noodzakelijk, het college zo snel mogelijk met een voorstel komen richting de gemeenteraad aangaande deze mogelijkheid.

2. Aanpak bij de gemeente Venray

2.1. Handreiking Wet Markt en Overheid

Over de reikwijdte en de inhoud van de gedragsregels, en de toepassing ervan zijn inmiddels veel vragen gerezen. Wat wordt bijvoorbeeld precies verstaan onder 'de overheid'? en: wanneer is de wet dan precies wel en niet van toepassing? Wat is de relatie met de Europese staatssteunregels? Het Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie hecht groot belang aan een goede uitvoering van deze wet in de praktijk. Hiervoor heeft zij een handreiking opgesteld voor de overheden. Deze handreiking beoogt helderheid op deze vragen te geven en handvatten te bieden voor overheden die met de wet te maken hebben. In een beslisboom, met een toelichtend stappenplan, wordt stap voor stap ingegaan op de vragen die overheden dienen te beantwoorden om te bezien of, en zo ja hoe, de wet op hen van toepassing is. Een verdiepend kader biedt hierbij extra achtergrondinformatie.

De gemeente Venray heeft ervoor gekozen deze handreiking te hanteren als leidraad voor de bepaling van de invloed van de wet Markt en Overheid op haar economische activiteiten.

2.2. Overzicht van economische activiteiten

Tevens heeft het Ministerie een lijst met voorbeelden van economische activiteiten samengesteld welke mogelijk van toepassing zijn voor de gemeenten in Nederland. Aan de hand van deze lijst is een eerste inventarisatie gemaakt van activiteiten welke mogelijk van toepassing zijn bij de gemeente Venray in relatie tot de Wet Markt en Overheid.

- Verkopen of verhuren van vastgoed of grond;
 - Verhuren van overheidsgebouwen aan derden
 - Verhuren van vergaderzalen in overheidsgebouwen aan derden
 - Tijdelijk verhuren / verpachten gronden op basis van privaatrechtelijke overeenkomsten.
 - Verhuren van ligplaatsen in jachthavens
- Exploiteren van gemeentelijke sportaccommodaties:
 - Exploiteren van zwembaden.
 - Exploiteren van sporthallen.
- Detacheren van ambtenaren.
- Het aanbieden van toegang tot internet (WiFi) in openbare ruimten.
- Exploiteren van een fietsenstalling.
- Exploiteren van een parkeergarage

Deze inventarisatie is nog niet volledig. Tijdens het nadere onderzoek zal blijken welke activiteiten eventueel nog toegevoegd dienen te worden.

2.3. Opvraag informatie bij de vakafdelingen

Vervolgens zijn de vakafdelingen benaderd voor het leveren van diverse overzichten om te onderzoeken in hoeverre er sprake is van economische activiteiten welke vallen onder de Wet Markt en Overheid.

- Team Vastgoed (afdeling Ruimte)
Een overzicht van alle gemeentelijke gebouwen welke worden verhuurd aan derden met de onderliggende overeenkomsten.
- Afdeling Maatschappelijke Diensten
Een overzicht van de sportaccommodaties met de onderliggende exploitatieovereenkomsten.
- Afdeling Wonen en Werken
Een overzicht van de verhuurde / verpachte gronden aan derden met de onderliggende overeenkomsten
- Afdeling Ruimte
Informatie over de exploitatie van de jachthaven in Wanssum.
- Team HRM afdeling Middelen
Een overzicht van de gedetacheerde ambtenaren van de gemeente Venray bij overige overheidsinstanties met bijbehorende afspraken / overeenkomsten.
- Afdeling Ruimte
Informatie over de exploitatie van de parkeergarage "Gouden Leeuw" inclusief de onderliggende overeenkomsten

2.4. Analyse van de informatie

Na ontvangst van bovengenoemde informatie, zal deze worden geanalyseerd en op basis van de uitkomsten worden gerapporteerd aan de Algemeen Directeur en het College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Venray.

2.5. Modernisering Vennootschapsbelasting overheidsondernemingen

Naast de wet M en O is er het wetsvoorstel modernisering vennootschapsbelasting overheidsondernemingen welke in werking zal treden per 1 januari 2015. Met name de kostentoe rekening in relatie tot de wet M en O maakt eveneens onderdeel uit van dit wetsvoorstel. Hierdoor hebben we de keuze gemaakt de toets voor de Wet M en O en de Wet op de vennootschapsbelasting (grotendeels) parallel te laten lopen omdat een gecombineerde aanpak wel zo efficiënt is.

2.6. Informatie / besluitvorming gemeenteraad

Over de uitkomsten van het onderzoek naar de gevolgen van de wet M en O voor de gemeente Venray zal het college de gemeenteraad informeren en daar waar noodzakelijk gebruik gemaakt kan worden van de mogelijkheden tot uitzondering, ter besluitvorming worden voorgelegd.

Bestuurszaken
Raadhuisstraat 1
Postbus 500, 5800 AM Venray
Telefoon (0478) 52 33 33
Telefax (0478) 52 32 22
E-mail gemeente@venray.nl
Internet www.venray.nl
KvK-nummer 14132389

IBAN NL20 BNGH 028 5028 383 (belastingen)
IBAN NL11 BNGH 028 5008 757 (algemeen)
BIC BNGHNL2G

Aan de fractie van D66

Datum 8 juli 2014
Ons kenmerk
Pagina 1 van 3

Behandeld door Henk Mijster
Datum uw brief 8 juli 2014
Uw kenmerk

Onderwerp Beantwoording vragen D66 inzake de Wet Markt en Overheid

Beste Fractie,

Naar aanleiding van uw vragen van 18 juni jl. cf. art. 38 van het reglement van orde van de gemeenteraad, geeft het college onderstaande reactie.

Sinds 1 juli 2012 is de Wet Markt en Overheid van kracht. Deze wet is er om oneerlijke concurrentie van de overheid met bedrijven te voorkomen. Nieuwe economische activiteiten moeten sinds die tijd al voldoen aan de wet. Voor bestaande activiteiten is bepaald dat gemeenten tot 1 juli 2014 de tijd hebben om maatregelen te treffen. Na 1 juli a.s. zal de Autoriteit Consument & Markt (ACM) welke toeziet op de wet, gaan handhaven.

Volgens deze wet moeten gemeenten goederen en diensten minimaal tegen de integrale kostprijs aanbieden. Er zijn diverse sectoren die vallen onder de reikwijdte van deze wet zoals cultuur, veiligheid, maatschappelijke zorg en welzijn, ruimtelijke ordening en sport. Deze wet heeft daarom consequenties voor een veelvoud aan activiteiten en organisaties.

Het is mogelijk om uitzonderingen te benoemen. Dit kan middels een raadsbesluit, waarin bepaald is, dat de daarin genoemde activiteiten verricht worden in het algemeen belang. Tot dusverre is aan onze Raad hiervoor geen voorstel voorgelegd.

De D66 fractie heeft hier de onderstaande vragen bij:

1. Voor welke economische activiteiten van de gemeente Venray zal volgens de Wet Markt en Overheid per 1 juli 2014 een integrale kostprijs berekend moeten gaan worden?

Zoals reeds aangegeven in de mondelinge reactie tijdens de raadsvergadering van 1 juli jl. bestaat er met betrekking tot de integrale kostprijs berekening een relatie met het wetsvoorstel modernisering vennootschapsbelasting overheidsondernemingen, welke in werking zal treden per 1 januari 2015.

Uit efficiencyoverwegingen hebben we de keuze gemaakt om de toets voor de Wet Markt en Overheid (M en O) en de Wet op de vennootschapsbelasting te combineren omdat deze grotendeels parallel loopt. Bijgaand ontvangt u een plan van aanpak (*zie bijlage I*) voor de toets op de wet M en O op basis waarvan wij een inzicht willen verkrijgen voor welke economische activiteiten van de gemeente Venray de Wet M en O van toepassing is.

2. Zijn de integrale kostprijzen voor deze activiteiten al bekend en zijn de betrokkenen (o.a. sportverenigingen, vrijwilligers en hun organisaties) op de hoogte van de mogelijke extra kosten?

Uit de eerste inventarisatie blijkt dat veel economische activiteiten welke vallen onder de werking van de wet M en O, zoals exploitatie van gemeentelijke accommodaties (zwembad / sporthallen / parkeergarage) zijn ondergebracht bij commerciële partijen of dat wij zelf niet de exploitatie uitvoeren van deze activiteiten. Ook andere economische activiteiten binnen de sectoren welzijn, zorg en openbare ruimte zijn middels aanbestedingen weggezet zodat ook hier sprake is van marktwerking met betrekking tot de kostprijzen. Een regionale werkgroep binnen de regio Venlo zal voor 1 januari 2015 komen met een voorstel voor de kostentoerekeningsystematiek in het kader van de vennootschapsbelasting voor overheidsbedrijven. Dan willen wij ook beoordelen of deze kostprijzen aansluiten op de integrale kostprijzen op economische activiteiten in het kader van de Wet M en O.

3. Wat is de reden dat het College, in het kader van deze wetgeving, tot dusverre nog geen voorstel heeft voorgelegd aan de Raad?

Zoals in de beantwoording van vraag 1 aangegeven wil het college uit efficiencyoverwegingen de toets op de Wet M en O en de modernisering vennootschapsbelasting combineren. We realiseren ons dat de Wet M en O per 1 juli 2012 in werking is getreden en er een overgangsregiem van 2 jaar is overeengekomen, zodat we hierbij een risico lopen. Wij achten dit risico op basis van de eerste inventarisatie echter van beperkte omvang.

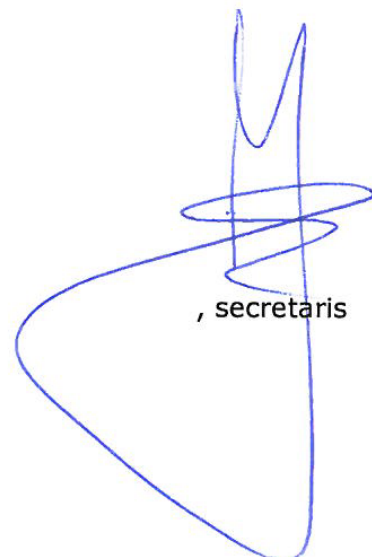
5. Zijn er economische activiteiten waarvan het zinvol is deze alsnog in een raadsbesluit aan te wijzen als activiteit die plaatsvindt in het algemeen belang (zodat een goed of dienst onder de kostprijs mag worden aangeboden) en zo ja welke zijn dit dan?

Wij zijn reeds gestart met de toets op de werking van de Wet M en O volgens bijgaande plan van aanpak. Op dit moment hebben wij op basis van de eerste inventarisatie een concept raadsvoorstel voorbereid voor economische activiteiten die plaatsvinden in het algemeen belang van de gemeente Venray. Na vaststelling in het college willen wij dit voorstel aan de raad voorleggen in de eerste vergadering na de vakantie, op 23 september a.s.

Hoogachtend,
Het college van burgemeester en wethouders,

, burgemeester

, secretaris

Bijlage 5 Het raadsvoorstel van de gemeente Venray

Onderwerp Aanwijzingsbesluit activiteiten van algemeen belang Wet Markt en Overheid

Datum	12 augustus 2014	Naam steller	Peter Hanen
Kenmerk		Afdelingsmanager	Karin Bruggeman
Afdeling	Openbare Ruimte	Coördinator	Marco van de Voort

Voorstel

- de volgende economische activiteiten aan te wijzen als activiteiten die plaatsvinden in het algemeen belang, als bedoeld in artikel 25h, vijfde en zesde lid, van de Mededingingswet:
 - verhuur, uitgifte in erfpacht en exploitatie van sportaccommodaties;
 - exploitatie van het kantinegedeelte in sportaccommodaties;
 - verhuur, uitgifte in erfpacht, ingebruikgeving en exploitatie van maatschappelijk vastgoed (gemeentelijke panden ten behoeve van buurt-, wijk- of gemeenschapshuizen voormalige schoolgebouwen, welzijns- en cultuurvoorzieningen waar subsidierelaties mee bestaan, zoals het Odapark en de Schouwburg);
 - verhuur of ingebruikgeving van delen van het gemeentehuis;
 - verhuur van leegstaande panden via anti-kraak;
 - verhuur en exploitatie van de jachthaven in Wanssum;
 - verhuur en of exploitatie van de parkeergarage en of parkeerterreinen;
 - exploitatie van fietsenstallingen;
 - beheer openbare ruimte bij evenementen;
 - verhuur, beheer en exploitatie van de gemeentebossen en natuurgebieden;
 - verkoop van gronden en gemeentelijke panden;
 - terbeschikkingstelling van gratis wifi in centrum Venray.

Aanleiding

Op 1 juli 2012 is de Wet Markt en Overheid (Wet M en O) van kracht geworden. Deze wet geeft een aantal spelregels (de wet noemt het gedragsregels), die overheidsinstanties, zoals gemeenten, in acht moeten nemen als zij economische activiteiten uitvoeren. Daaronder wordt begrepen het aanbieden van goederen en diensten op de markt.

De belangrijkste spelregel is dat de gemeente dergelijke activiteiten wel mag aanbieden, maar dan in beginsel aan de afnemer de integrale kostprijs in rekening moet brengen. Verder bevat de wet bepalingen over het gebruik van overheidsgegevens voor die activiteiten en over functiescheiding tussen uitvoerders en toezichthouders op die activiteiten. Voor overheidsbedrijven geldt dat de overheid deze bedrijven niet mag bevoordelen bijvoorbeeld door hen diensten of middelen ter beschikking te stellen beneden de integrale kostprijs.

De wet maakt het wel mogelijk om af te wijken van de gedragsregels, maar dan dient dit wel te gebeuren op basis van een raadsbesluit, waarin bepaald is dat de daarin genoemde activiteiten verricht worden in het algemeen belang. Uit een inventarisatie is gebleken dat er door de gemeente Venray een aantal economische activiteiten wordt uitgevoerd, waarbij niet

de integrale kostprijs in rekening wordt gebracht, terwijl het uit een oogpunt van algemeen belang wel wenselijk is dat deze activiteiten op die manier worden aangeboden.

Er is sprake van een economische activiteit indien de overheidsorganisatie zelf of via een overheidsbedrijf in concurrentie met andere ondernemingen goederen of diensten aanbiedt op een markt. Indien sprake is van uitoefening van typisch overheidsgezag, zoals handhaving van de openbare orde of verlenen van vergunningen (het zogenaamde overheidsprerogatief) is die activiteit geen economische activiteit.

Echte overheidstaken vallen dus niet onder de wet en in het verlengde daarvan ook niet het uitvoeren van die taken ten behoeve van derden, zoals buurgemeenten of de Regionale Uitvoeringsdienst. Verder zijn integraal alle werkzaamheden uitgezonderd, die vallen onder het begrip Sociale Werkvoorziening. Een laatste uitzondering zijn die activiteiten, waarvan de gemeenteraad heeft bepaald, dat deze van algemeen belang zijn. Dit regelen wij met voorliggend raadsvoorstel.

Beoogd resultaat

De in het voorstel genoemde activiteiten onder de werking van en in overeenstemming met de Wet markt en overheid brengen. Hiermee kan worden voorkomen dat (bestaande) economische activiteiten die in het algemeen belang plaatsvinden per 1 juli 2014 in strijd zijn met de wet. Bij het vaststellen dat economische activiteiten in het algemeen belang plaatsvinden moet in de motivering onder meer worden aangegeven dat er een afweging heeft plaatsgevonden tussen het algemeen belang en de belangen van mogelijke derden. Hieronder is per categorie die afweging gemaakt.

Argumenten

Algemeen

Overtreding van de gedragsregels kan gevolgen hebben. Vanaf 1 juli 2014 moeten alle bestaande economische activiteiten -voor zover van toepassing voldoen aan de gedragsregels van de Wet M en O. De Autoriteit Consument en Markt (hierna: ACM) houdt toezicht op de naleving van de gedragsregels en kan zo nodig handhavend optreden. De wet negeren brengt financiële risico's met zich mee. Een (potentiële) overtreding wordt formeel vastgesteld en de ACM kan een last onder dwangsom opleggen. Private ondernemers kunnen het besluit van de autoriteit vervolgens gebruiken om de betrokken overheidsorganisatie aansprakelijk te stellen voor geleden schade. De termijn van 1 juli 2014 kan dan ook gezien worden als een termijn van orde en niet als een fatale termijn.

Voor de in het voorstel genoemde categorieën stellen wij voor dat de raad besluit dat deze gelden als economische activiteiten die plaats vinden in het algemeen belang als bedoeld in artikel 25 h, vijfde en zesde lid, van de Mededingingswet op grond van de hierna geformuleerde motiveringen.

Verhuur of uitgifte in erfpacht en exploitatie sportaccommodaties

Sport heeft een groot en positief maatschappelijk effect. Zij draagt onder andere bij aan de sociale samenhang, gezondheid en participatie. De aanwezigheid van voldoende en geschikte accommodaties is nodig om deze thema's op een goede manier uit te voeren.

Venray biedt deze voorzieningen aan verschillende doelgroepen aan zonder de integrale kostprijs in rekening te brengen teneinde een laagdrempelige toegang en goede spreiding van deze diensten mogelijk te maken. Dit spoort ook met de beleidsdoelstelling om de deelname aan sportbeoefening van volwassenen en jeugdigen zoveel mogelijk te bevorderen.

Er is in Venray geen sprake van een relevante markt van sportaccommodaties volgens de specificaties zoals de gemeente deze aanbiedt. Van verdringing van commerciële / particuliere aanbieders is derhalve geen sprake.

Exploitatie kantinegedeelte Sporthallen en Zwembad

De exploitatie van de kantines in sportaccommodaties is een commerciële activiteit. Met uitzondering van de toerekening van een evenredig deel van de kapitaallasten van de gebouwen worden alle kosten, inclusief de personeelskosten, in de tarieven verdisconteerd en dan is het mogelijk qua exploitatie quitte te draaien. De tarieven voor de consumpties liggen zo'n 10% lager dan in de reguliere horeca maar de ambiance, functie en uitstraling van een café of restaurant in de binnenstad is ook van andere orde. Bovendien vinden wij dat het uit sociaal en praktisch oogpunt mogelijk moet zijn na afloop van het sporten of om de wachttijden van begeleiders van de sporters op te vangen een consumptie te nuttigen. Daarmee wordt geen oneerlijke concurrentie gefaciliteerd.

Maatschappelijk vastgoed (verhuur of uitgifte in erfpacht van panden, zoals buurthuizen, peuterspeelzalen, welzijns- en cultuurvoorzieningen waar subsidierelaties mee bestaan zoals het Odapark en de Schouwburg).

Het gaat hierbij om de verhuur van accommodaties aan maatschappelijke-, culturele- en creatieve instellingen/ondernemers, stichtingen/verenigingen en dergelijke. Naast sport heeft ook cultuur een groot positief maatschappelijk effect. Zij draagt ook bij aan de sociale samenhang, gezondheid en participatie. De aanwezigheid van voldoende en geschikte accommodaties is nodig om deze thema's op een goede manier uit te voeren. Het gaat hierbij om de verhuur van accommodaties aan bijvoorbeeld cultuurcentra (bijv. het Odapark en de Schouwburg) en andere gebouwen met maatschappelijke functies. Het in rekening brengen van de volledige integrale kostprijs zou ertoe leiden dat de maatschappelijke organisaties hogere kosten in rekening gebracht moeten krijgen waardoor zij hun maatschappelijk gewenste activiteiten niet of niet volledig meer kunnen uitvoeren. Derhalve worden deze meegenomen in dit algemeen belang besluit.

Verhuur of ingebruikgeving van delen van het gemeentehuis

Het gemeentehuis is verhuurd aan SASNL, de Regionale Uitvoeringsdienst en aan de gemeente Venlo ten behoeve van het Werkplein. De verhuur is met name gericht op partijen die een maatschappelijk belang beogen. Er is geen sprake van een relevante markt van commerciële aanbieders die kunnen verhuren volgens de specificaties zoals de gemeente deze hanteert. Van verdringing van commerciële / particuliere aanbieders is derhalve geen sprake.

Verhuur van leegstaande panden via anti-kraak

In veel gevallen gaat dit via tussenkomst van een verhuurbedrijf. Het ontbreken van huurbescherming is op zichzelf al reden om niet de integrale kostprijs door te rekenen in de huur. Bovendien vergemakkelijkt dit de verhuur van deze panden hetgeen verloedering tegengaat.

Verhuur en exploitatie van de jachthaven in Wanssum

De verhuur van de jachthaven achten wij in het algemeen belang. De jachthaven bevordert het toeristisch karakter van het gebied. De jachthaven opent de mogelijkheid voor bezoekers om het achterland van Wanssum te ontdekken. Het maatschappelijk belang is groot.

Verhuur en of exploitatie van de parkeergarage en of parkeerterreinen

Het niet volledig in rekening brengen van de kostprijs in de parkeergarage heeft ten doel om het parkeren in de garage te bevorderen en te stimuleren om zo de aanwezige detailhandel, horecagelegenheden en instellingen in het centrum te faciliteren met parkeergelegenheid.

Exploitatie van fietsenstallingen

Het gebruik van de fietsenstalling aan de Poststraat is gratis. Doel hiervan is het fietsgebruik te stimuleren en het parkeren van fietsen te centraliseren. De fietsenstalling is aangelegd om het aantal fietsen op straat in het centrum van Venray te beperken en zo overlast te voorkomen. De beheerde fietsenstalling beoogt daarnaast het tegengaan van fietsendiefstal. Er is geen commerciële partij geïnteresseerd in het beheer van fietsenstallingen die ver ligt onder de kostprijs. Van verdringing van commerciële / particuliere aanbieders is derhalve geen sprake.

Beheer openbare ruimte bij evenementen

Beheer van de openbare ruimte is een van de kerntaken van de lokale overheid. Veel gemeentelijke activiteiten rondom evenementen hebben betrekking op het beheer van de openbare ruimte (denk aan afzetten, vegen, opruimen, etc). Het niet aanmerken als algemeen belang activiteit kan er toe leiden dat een schone openbare ruimte en het gevoel van veiligheid in het gedrang komen.

Op termijn kunnen mogelijk meer economische activiteiten voor algemeen belangvaststelling door de raad in aanmerking komen. Daarnaast kunnen er nieuwe economische activiteiten door de gemeente worden verricht die in aanmerking komen voor een algemeen belangvaststelling. Indien dit het geval is, zullen wij dit aan uw raad voorleggen.

Aan- en verkoop van gronden en verkoop van gemeentelijke panden

De verkoop van grond /gebouwen is een economische activiteit die plaatsvindt in het algemeen belang, daar het aan de overheid is om er voor te zorgen dat er voor alle segmenten voldoende ruimte is om te bouwen in de meest brede zin des woords. Dat geldt voor zowel woningbouw, bedrijven en maatschappelijke instellingen.

Terbeschikkingstelling van gratis wifi in centrum Venray

Het gebruik van het wifi-netwerk in het centrum van Venray is gratis. Het gebruik van sociale media via internet heeft de afgelopen jaren een flinke groei doorgemaakt. Internet wordt daarnaast ook steeds vaker ingezet voor het waarschuwen van burgers bij calamiteiten. De

gemeente vindt het van algemeen belang dat het centrum wordt voorzien van gratis wifi. Er is geen commerciële partij geïnteresseerd in het exploiteren van een gratis wifi-verbinding die ver ligt onder de kostprijs.

Verhuur, beheer en exploitatie van de gemeentebossen en natuurgebieden

De verhuur en het beheer van gemeentelijke bossen was voorheen uitbesteed aan Stichting De Marke Venray. Doordat de subsidieregelingen vanuit het Rijk werden aangepast en vanwege efficiencyoverwegingen is het contract met De Marke Venray opgezegd. Beheer van gemeentelijke bossen is een van de kerntaken van de lokale overheid. Er is geen sprake van een relevante markt van commerciële aanbieders die kunnen beheren volgens de specificaties zoals de gemeente deze hanteert. Van verdringing van commerciële / particuliere aanbieders is derhalve geen sprake.

De gemeente Venray heeft naast bovenvermelde economische activiteiten die als algemeen belang kunnen worden beschouwd een aantal personeelsleden gedetacheerd bij andere gemeenten. De Wet M en O is niet van toepassing voor zover deze personeelsleden een functie of werkzaamheden verrichten in het kader van een publiekrechtelijke overheidstaak. De personeelsleden die gedetacheerd zijn, zijn tewerkgesteld als adviseur of projectleider. De kosten worden integraal bij de gedetacheerde gemeenten in rekening gebracht.

Integraliteit/Relatie met andere beleidsvelden

N.v.t.

Kanttelingen/risico's

Het risico bestaat dat de Autoriteit Consument en Markt een dwangsom kan opleggen als niet voldaan is aan de verplichtingen in de Wet M en O.

Communicatie

De nota is integraal openbaar. Het besluit wordt algemeen bekendgemaakt

Financiële gevolgen

N.v.t.

Personele/organisatorische gevolgen

N.v.t.

Juridische gevolgen/rechtmatigheid

Tegen dit besluit staat bezwaar en beroep open. In het aanwijzingsbesluit zijn concrete activiteiten opgesomd die ertoe leiden dat de Wet M en O niet van toepassing is. Dit besluit heeft niet het karakter van een algemeen verbindend voorschrift.

Fatale termijnen

N.v.t. (zie bij Argumenten – algemeen).

Overleg gevoerd met

Extern

Intern

Ike Busser (Portefeuillehouder), Henk Mijster (Adviseur AO-IC), Lars Pronk (Algemeen Jurist), Eric Verhagen (Inkoopadviseur), Ruud Bosmans (Adviseur Financiën), Otto Geene (Adviseur Financiën), Coördinatoren, Margo van der Meer (Senior beleidsmedewerker Grondzaken), Ingrid Theeuwen (Beleidsmedewerker MD), Joost Smits (Concerncontroller); Bert Albers (Communicatie-adviseur).

Vervolgtraject besluitvorming

N.v.t.

Evaluatie

N.v.t.

Bijlagen

N.v.t.

Naslagwerk

N.v.t.

Bijlage 6 Economische activiteitenlijst ACM

GEMEENTEN

Opleiden, trainen, adviseren

- ☐ Verlenen van juridische bijstand
- ☐ Aanbieden van cursussen aan derden
- ☐ Aanbieden van zakelijke dienstverlening op het gebied van mobiliteitsmanagement
- ☐ Aanbieden van computercursussen door bibliotheken
- ☐ Aanbieden van BHV cursussen en cursussen brandpreventie door de Brandweer

Uitvoeren van keuringen, metingen en/of onderzoek

Verkopen en/of verhuren van vastgoed of grond

- ☐ Verhuren van overheidsgebouwen aan derden
- ☐ Verhuren van vergaderzalen in overheidsgebouwen aan derden
- ☐ Tijdelijk verhuren / verpachten gronden op basis van privaatrechtelijke overeenkomsten
- ☐ Verhuren van ligplaatsen in jachthavens
- ☐ Verhuren van ligplaatsen woonboten

Exploiteren van ICT-producten (software en/of hardware)

Exploiteren van overheidsdata (die met publieke taakuitvoering is verkregen)

Exploiteren van restproducten (van publieke taakuitvoering)

- ☐ Verkopen van compost groenvoorziening

Exploiteren van restcapaciteit (faciliteiten en/of middelen)

- ☐ Uitlenen van ongebruikte bedrijfsmiddelen

Exploiteren van gemeentelijke sportaccommodaties

- ☐ Exploiteren van zwembaden
- ☐ Exploiteren van sporthallen

Exploiteren van horecavoorzieningen (in overheidsgebouwen)

Inzamelen bedrijfsafval

Groenvoorziening voor derden

Verrichten van bewakingsdiensten en beveiliging van particuliere objecten

Aanbieden van transportdiensten

- ☐ Aanbieden taxidiensten

Detacheren van ambtenaren (bijvoorbeeld belastingdeurwaarders uitlenen aan naburige gemeenten)

Aanbieden pasfotoservice

Het aanbieden van toegang tot internet (WiFi) in openbare ruimten

Exploiteren van een fietsenstalling

Archiefbewerking

Exploiteren van bioscopen in gemeentelijke culturele centra

Uitlenen van video's, DVD en kunst door bibliotheken

Exploiteren van campingterreinen (gemeentecampings)

Aanbieden van cateringdiensten door musea

Aanbieden van kinderopvang

Bijlage Overzicht economische activiteiten in het algemeen belang

De uitgifte van gronden

Meer algemeen worden drie wijzen van uitgifte onderscheiden:

1. de uitgifte door verhuur of bruikleen
2. de uitgifte in erfpacht, derhalve door vestiging van beperkt zakelijk recht
3. de uitgifte in eigendom, derhalve door verkoop en levering.

Onroerende zaken kunnen dan zijn: gronden, zoals bouwkvavels of bedrijfsterreinen, of gebouwen, danwel een combinatie van beiden.

Uitgifte vindt door de gemeente plaats door middel van het grondbedrijf of door middel van dochterbedrijven, meer specifiek de BIM (voor 99% dochter van de gemeente) waar het de verhuur van bedrijfsruimte in bedrijfsverzamelgebouwen betreft en de NV Mei, waar het de verhuur van bedrijfsruimte betreft meer specifiek van de Brabanthallen. De BIM en NV Mei kwalificeren ook als overheidsbedrijven als bedoeld in de Wet Markt en Overheid.

De gemeente 's-Hertogenbosch hecht veel waarde aan de realisatie van haar doelstellingen op het gebied van Ruimtelijke Ordening en facetbeleid, zoals Economisch beleid, Milieubeleid, Monumentenbeleid etc.. Belangen op het gebied van Volkshuisvesting, Leefbaarheid, Welzijn en Werkgelegenheid dienen daarbij zwaar te wegen. De gemeente heeft met uitgifte dan ook met name het oog op deze doelstellingen en belangen: de evenwichtige opbouw van de stad als omgeving waarin gewoond en gewerkt wordt door haar bewoners.

Waar het de uitgifte van gronden door het grondbedrijf betreft (uitgifte van bouwkvavels en bedrijfsterreinen) is het bovenstaande ook met zoveel woorden in de Nota Grondbeleid 2010 erkend. Daarbij is het grondbedrijf een instrument voor de gemeente ten behoeve van de realisatie van deze doelstellingen en uitgifte een instrument van (actief) grondbeleid. Hiermee is duidelijk een algemeen belang gediend. Overigens vindt uitgifte door het grondbedrijf plaats tegen prijzen die worden berekend op basis van de gangbare grondquotes, zoals deze ook in de Nota zijn vastgesteld. Marktconformiteit is daarmee gegeven. Van oneerlijke concurrentie met particulieren kan daarbij geen sprake zijn.

Waar het de uitgifte door verhuur van ruimte in bedrijfsverzamelgebouwen betreft door de BIM, sluit dit op het bovenstaande aan. Door starters te huisvesten onder gunstige voorwaarden als ingroei huur en korte opzegtermijnen wordt ruim baan gegeven aan het creëren van nieuwe werkgelegenheid binnen de stad. Starters krijgen gunstige voorwaarden, zoals ingroei huur en korte opzegtermijnen. Ondernemers die uit deze eerste fase komen, betalen daarna evenwel een huur die marktconform is en voorziet in een integrale kostendoorberekening.

Waar het tot slot de uitgifte van bedrijfsruimte, de Brabanthallen, door de NV Mei betreft geldt, evenals voor uitgifte door de BIM, dat sprake is een instrument ter realisatie van de

gemeentelijke doelstellingen op het gebied van het creëren van werkgelegenheid. Daarbij wordt een markthuur in rekening gebracht.

Voorzover sprake is, of is geweest van onrendabele investeringen, die eventueel niet worden doorberekend in de huurprijs, zodat in zoverre niet van een integrale kostendoorberekening sprake is, mag voorts niet uit het oog verloren worden, dat het hier een investering in het monumentale deel van het complex betreft. Derhalve is ook de realisatie van doelstellingen op het gebied van monumentenbeleid (behoudt van industrieel erfgoed) hiermee gediend.

De gevolgen van de algemeen belangvaststelling voor derden

Met betrekking tot voornoemde activiteiten zijn er meerdere aanbieders op de markt. Private ondernemers die eveneens gronden en/of gebouwen of delen daarvan verkopen of verhuren met een kostendekkend tarief. Vastgesteld kan worden dat voornoemde activiteiten door particuliere ondernemingen op een markt en in concurrentie kunnen worden verricht, zodat de gemeente 's-Hertogenbosch daarmee, feitelijk of potentieel in concurrentie treedt of zou kunnen treden. Waar evenwel tegen marktconforme en kostendekkende prijzen wordt overgegaan tot uitgifte kan van oneerlijke concurrentie en derhalve van benadeling geen sprake zijn.

Is het noodzakelijk en proportioneel om gebruik te maken van de uitzonderingen van algemeen belang?

Gelet op het belang voor de stad vanuit een oogpunt van Volkshuisvesting, Leefbaarheid, Welzijn en Werkgelegenheid is het noodzakelijk dat zoveel mogelijk inwoners betaalbaar kunnen wonen en werken in de stad en in verband met dit laatste zich ook (nieuwe) bedrijven kunnen vestigen die voorzien in werkgelegenheid.

Gelet op het vorenstaande en na afweging van de betrokken belangen dient aan het algemeen belang een zwaarder gewicht te worden toegekend dan aan de belangen van derden. Hierbij wordt tevens betrokken dat vooralsnog van een onevenredige benadeling van derden niet is gebleken en dat die waarschijnlijk ook niet zullen blijken in verband met het feit, dat hoe dan ook sprake is van een integrale kostprijsdoorberekening.

Het bieden parkeergelegenheid op transferia

Er wordt tegen betaling parkeergelegenheid geboden aan de rand van de stad. Het tarief is inclusief vervoer per bus naar de binnenstad. Er is sprake van een economische activiteit, die in concurrentie wordt verricht. Immers, deze activiteit heeft effect op de keuze van de parkeerder, van welke parkeerfaciliteit deze gebruik wil maken t.b.v. het bezoek aan de binnenstad.

De activiteit wordt vanaf 2015 aangeboden tegen een tarief dat is afgeleid van de integrale kostprijs. De Raad heeft echter besloten, dat het tarief niet hoger mag stijgen dan het prijspeil van 2016. Daarmee bestaat de kans dat het tarief lager is dan dat het zou moeten zijn vanuit de berekening integrale kostprijs. Dat is nodig om de keuze van de automobilist te beïnvloeden. (beleidskeuze is lang parkeren naar transferia en kort parkeren in de parkeergarages)

Er is sprake van een algemeen belang dat is omschreven in de koersnota. Daarin is als beleid geformuleerd dat ten aanzien van parkeren wordt ingezet op een autoluwe binnenstad

ten gunste van een aanzienlijke “uitbouw” van transferia en het uitbreiden en gratis maken van bewaakte stallen. De historische binnenstad biedt onvoldoende mogelijkheden om het parkeeraanbod aan te kunnen. De binnenstad zou hierdoor compleet onbereikbaar worden.

Gekozen is daarom voor het alternatief transferia omdat uitbreiding van parkeergelegenheid in het centrum niet realiseerbaar is.

Conclusie

De keuze om een transferium te exploiteren dient het algemeen belang, zoals omschreven in de koersnota. De prijsstelling voor het parkeren is anno 2015 kostprijs gerelateerd. Op termijn is er sprake van een door de Raad vastgesteld maximum tarief. Er is vanuit algemeen belang noodzaak om het tarief laag te houden om de keuze van parkeerplaatsen te stimuleren. Dit levert economisch voordeel op (bereikbaarheid binnenstad) waarvan ook de private parkeerplaatsondernemer profiteert.

Het aanbieden van het gratis stallen van fietsen

Het stallen van een fiets is een economische activiteit, die op grond van algemeen belang gratis wordt aangeboden. Deze maatregel heeft effect op de handelsvrijheid van de particuliere onderneming. Er is echter geen redelijk alternatief om de beleidsdoelen op een andere wijze te bereiken.

Het algemeen belang voor gratis stallen van fietsen is eerder vastgesteld in de koersnota hoofdinfrastructuur. Daarin zijn een aantal forse ambities uitgesproken die moeten leiden tot een bereikbare, leefbare en economisch sterk functionerende stad. Eén van de hoofddoelen is dat het aantal autoritten met 10% afneemt. Het aandeel intern fietsverkeer moet groeien van 33% naar 44%. Dat vraagt om een aantal beleidsmaatregelen, zoals het versterken van de fietsinfrastructuur en het gratis kunnen stallen van fietsen.

Invoering van gratis stallen is noodzakelijk om de beoogde groei van het fietsgebruik te kunnen verwezenlijken. Dit is door de Raad vastgesteld op 31 maart 2009.

Anno 2015 zijn er geen particuliere ondernemingen die een gelijkwaardig product aanbieden. De maatregel maakt het evenwel onmogelijk om deze activiteit op commerciële basis te starten. De fietsenstalling stond in “concurrentie” met de fietsenstalling van de NS, in welke fietsenstalling wel een tarief wordt gerekend. Door wisselende doelgroep werd dat door partijen als aanvullend en niet als strijdig ervaren. Inmiddels heeft ook de NS gekozen, om de stallingen gratis te maken. De ervaringen met de uitvoering van het plan laten zien dat deze maatregelen een stimulerend effect hebben op de omvang van het fietsverkeer.

Conclusie

Het bieden van een gratis fietsenstalling is een economische activiteit, die valt onder de werking van de Wet Markt en Overheid. Op grond van algemeen belang wordt de integrale kostprijs niet doorberekend aan de gebruiker. Het algemeen belang betreft het stimuleren van het fietsgebruik. Het aanbieden van gratis stallen is daaraan ondersteunend. Anno 2015 heeft dit geen effect op private ondernemers.

Het tegen maatschappelijk tarief beschikbaar stellen - conform het Sportbesluit - van faciliteiten van Sportiom, Maaspoorthal en ander maatschappelijk vastgoed (gymzalen, sportzalen, sporthallen (inclusief aanvullend dienstbetoon);
en

Het tegen maatschappelijk tarief beschikbaar stellen - conform het Sportbesluit - van sportvelden, kantines/paviljoen, was- en kleedaccommodaties, (zwem)water e.d. ten behoeve van buitensport (inclusief aanvullend dienstbetoon)
en

De verhuur van bepaalde oevers en delen van (vis)water aan verenigingen

De gemeente 's-Hertogenbosch hecht veel waarde aan een gezonde en vitale samenleving en dat vraagt om actieve en gezonde inwoners. In dat kader investeert de gemeente 's-Hertogenbosch zelf of door middel van een overheidsbedrijf in het realiseren, beheren en exploiteren van sportieve voorzieningen en activiteiten die de (geestelijke) gezondheid van burgers kunnen helpen verbeteren. Van belang wordt geacht dat iedere bewoner (voor onbepaalde tijd) kan sporten en bewegen en dat de prijs/het tarief geen belemmering voor deelname vormt. Daarom worden, voor de verhuur van sportvoorzieningen en het gelegenheid geven tot sportbeoefening inclusief aanvullend dienstbetoon, door de gemeenteraad vastgestelde tarieven gehanteerd. Immers, het in rekening brengen van kostendekkende tarieven verhoogt de kosten van sportdeelname aanzienlijk en dat heeft direct invloed op de deelname aan sportactiviteiten. De sportverenigingen, die voor een belangrijk deel de sportbeoefening organiseren moeten de hogere kosten doorbereken aan hun leden. Hoge contributies zullen het ledenaantal drastisch doen afnemen en in een aantal gevallen mogelijk leiden tot bedreiging van sportverenigingen in hun bestaansrecht. De gemeente acht, gelet op het belang van de bevordering van de (geestelijke) volksgezondheid, het aanbieden van sport en beweegmogelijkheden tegen een maatschappelijk, niet kostendekkend, tarief dan ook van algemeen belang.

De volgende activiteiten worden uitgevoerd in het kader van voornoemd algemeen belang:

- Het tegen maatschappelijk tarief beschikbaar stellen- conform het Sportbesluit- van faciliteiten van Sportiom, Maaspoorthal en ander maatschappelijk vastgoed (gymzalen, sportzalen, sporthallen (inclusief aanvullend dienstbetoon);
- Het tegen maatschappelijk tarief beschikbaar stellen –conform het Sportbesluit- van sportvelden, kantines/paviljoen, was- en kleedaccommodaties, (zwem)water e.d. ten behoeve van buitensport;
- Verhuur van bepaalde oevers en delen van (vis)water aan verenigingen.

De gevolgen van de algemeen belangvaststelling voor derden

De gemeente 's-Hertogenbosch stelt sportfaciliteiten beschikbaar in het kader van het gelegenheid geven tot sportbeoefening. Dit zijn die sportfaciliteiten die de markt niet aanbiedt en waarvan het in het algemeen belang is dat daarvoor een maatschappelijk tarief wordt gehanteerd. (Daar waar sportfaciliteiten worden verhuurd die de markt wel aanbiedt wordt een marktconform commercieel tarief gehanteerd).

Is het noodzakelijk en proportioneel om gebruik te maken van de uitzonderingen van algemeen belang?

Gelet op het belang voor de (geestelijke)Volksgezondheid is het noodzakelijk dat zoveel mogelijk inwoners kunnen sporten en bewegen. Hiervoor is onder andere van belang is dat de continuïteit van het kunnen gebruiken van de sportieve voorzieningen en activiteiten gegarandeerd wordt en (financiële) drempels om te sporten en te bewegen zo laag mogelijk worden gehouden. Gelet op het vorenstaande en na afweging van de betrokken belangen dient aan het algemeen belang een zwaarder gewicht te worden toegekend dan aan de belangen van derden. Hierbij wordt tevens betrokken dat van een onevenredige benadeling van derden niet is gebleken.

Informatie en advies geven op sociaaljuridisch gebied, sociaaljuridische dienstverlening (invullen formulieren, bezwaar en beroep, verwijzing, schrijven van brieven als intermediair voor de klant, bemiddeling) en signaleren van leemtes in wet- en regelgeving door Bureau Sociale Raadslieden

De gemeente 's-Hertogenbosch vindt dat elke inwoner in staat moet worden gesteld om naar vermogen te participeren in de samenleving. Voor veel mensen gaat dat vanzelf, maar soms lukt dat niet op eigen kracht. In dat geval kunnen inwoners rekenen op ondersteuning door middel van voorzieningen.

De gemeente 's-Hertogenbosch vindt het hierbij belangrijk, met het oog op haar zorgplicht, dat een kwalitatief goede dienstverlening wordt geboden, breed toegankelijk, vanuit een integrale benadering en toezicht op wacht- en doorlooptijden. BSR richt zich op ondersteuning van kwetsbare inwoners van 's-Hertogenbosch door hen te helpen in het vinden van hun recht. BSR speelt een belangrijke rol in het tegengaan van niet-gebruik van gemeentelijke en landelijke regelingen met betrekking tot inkomensvoorziening.

De volgende activiteiten worden op de rechtsgebieden Sociale Zekerheid & Voorzieningen en Belastingzaken uitgevoerd:

- Informatie en advies geven op sociaaljuridisch gebied,
- Sociaaljuridische dienstverlening (invullen formulieren, bezwaar en beroep),
- Verwijzing, schrijven van brieven als intermediair voor de klant, bemiddeling,
- Signaleren van leemtes in wet- en regelgeving.

Steeds vaker doen inwoners maar ook overheidsorganen en uitvoeringsinstanties een beroep op de kennis van de sociaal raadslieden. Juist omdat zij in staat zijn snel en goed effecten van nieuwe of aangepaste wet- en regelgeving (ook in detail) te beoordelen. Daarnaast zijn de sociaal raadslieden bij uitstek ervaren in zogenaamde samenloopsituaties: vraagstukken waarbij twee of meer onderdelen van wet- en regelgeving in relatie tot elkaar tot niet-bedoelde, vaak negatieve inkomenseffecten kunnen leiden.

De gemeente 's-Hertogenbosch hecht veel waarde aan de eigen kracht en zelfredzaamheid van inwoners. Er wordt door de gemeente ook steeds meer verantwoordelijkheid gelegd bij de inwoner zelf. In 's-Hertogenbosch is dit vastgelegd in het visiedocument "de sociale kracht van de stad", vastgesteld op 28 februari 2012.

Het algemeen belang

In het kader van de zorgplicht bestaat het algemeen belang uit het ondersteunen van kwetsbare inwoners in het vinden van hun recht waarbij een brede aanpak noodzakelijk is.

De dienstverlening van BSR is kosteloos, toegankelijk en laagdrempelig voor alle inwoners van de gemeente 's-Hertogenbosch. BSR bedient een groep inwoners die anders nergens terecht kan met vragen over een breed sociaal-juridisch terrein en tussen wal en schip vallen. Het gaat om een groep kwetsbare inwoners die uit zichzelf niet voor een commercieel bureau zal kiezen, vanwege de hoge (financiële) drempel.

Klantcontacten	Jaar	Aantal
	2010	7387
	2011	7669
	2012	7355
	2013	8014

Het merendeel van de klanten heeft een Wwb-uitkering (45.9%), loondienst of ziektewet (17.7%) of een arbeidsongeschiktheidsuitkering (14.8%).

De gevolgen van de algemeen belangvaststelling voor derden
Vastgesteld kan worden dat de activiteiten van de sociaal-raadsliden door particuliere ondernemingen op een markt en in concurrentie kunnen worden verricht, zodat de gemeente 's-Hertogenbosch daarmee, feitelijk of potentieel in concurrentie treedt of zou kunnen treden. Private ondernemers hebben er belang bij inkomsten te genereren. Van inwoners zal in dat geval een financiële bijdrage worden gevraagd. Inwoners in een financieel kwetsbare positie ondervinden daarvan nadelige gevolgen.

Is het noodzakelijk en proportioneel om gebruik te maken van de uitzonderingen van het algemeen belang?

Gelet op het belang van onze zorgplicht is het noodzakelijk dat zoveel mogelijk inwoners zelfredzaam zijn en daarbij gebruik kunnen maken van adequate dienstverlening. De door de gemeente geboden dienstverlening is gratis toegankelijk om de drempel zo laag mogelijk te houden. Gelet op het vorenstaande en na afweging van de betrokken belangen dient aan het algemeen belang een zwaarder gewicht te worden toegekend dan aan het belang van derden.

Hierbij wordt tevens betrokken dat vooralsnog van een onevenredige benadeling van derden niet is gebleken.

Het door het Theater aan de Parade aanbieden van voorstellingen onder de kostprijs

Het aanbieden van voorstellingen door het ZNTM om een bijdrage te leveren aan de realisering van een hoogwaardig cultureel klimaat met een divers podiumaanbod op het gebied van podium-, toon-, en filmkunsten voor een breed publiek in 's-Hertogenbosch en de verre omgeving daarvan, met een tariefstelling die bijdraagt aan de laagdrempeligheid ten aanzien van de toegang tot de geboden producties en een zo groot mogelijke publieksparticipatie. Het aanbieden van deze voorstellingen onder de integrale kostprijs past in het beleid zoals dat is opgenomen in het raadsbesluit van 19 december 2006.

De gevolgen van de algemeen belangvaststelling voor derden

Het aanbieden van een dergelijke voorstelling is niet aantrekkelijk voor private partijen omdat het onvoldoende mogelijkheid biedt om inkomsten te genereren. Niet kan worden uitgesloten dat de activiteiten door particuliere ondernemingen kunnen worden verricht, zodat de gemeente 's-Hertogenbosch daarmee, feitelijk of potentieel in concurrentie treedt of zou kunnen treden.

Is het noodzakelijk en proportioneel om gebruik te maken van de uitzonderingen van het algemeen belang?

Gelet op het belang laagdrempeligheid ten aanzien van de toegang tot de geboden producties en een zo groot mogelijke publieksparticipatie en het feit dat vooralsnog van een onevenredige benadeling van derden niet is gebleken, kent het bestuur meer gewicht toe aan het algemeen belang dan aan het belang van derden.

Het om niet in bruikleen geven van de Bossche museale collectie aan het SM's

Het in bruikleen geven van de Bossche museale collectie aan het SM's met als doeleinde om deze te laten beheren volgens wetenschappelijke en museale normen en daarnaast tentoon te stellen en in te zetten voor cultuur educatieve doeleinden op een laagdrempelige wijze en voor een breed publiek. Het in bruikleen geven van de museale collectie onder de integrale kostprijsberekening past in het beleid zoals verwoord in de nota 'Het SM's werkt' en is bekrachtigd in het raadsbesluit van 1 juli 2013.

De gevolgen van de algemeen belangvaststelling voor derden

Niet kan worden uitgesloten dat de activiteiten door particuliere ondernemingen kunnen worden verricht, zodat de gemeente 's-Hertogenbosch daarmee, feitelijk of potentieel in concurrentie treedt of zou kunnen treden. Private ondernemers hebben er echter belang bij inkomsten te genereren waardoor het professionele beheer, de ruime toegang en laagdrempeligheid niet kunnen worden gegarandeerd.

Is het noodzakelijk en proportioneel om gebruik te maken van de uitzonderingen van het algemeen belang?

Gelet op het belang van professioneel beheer van - en een ruime verspreiding van - alsmede een laagdrempelige toegang tot de kunstcollectie en het feit dat vooralsnog van een onevenredige benadeling van derden niet is gebleken, kent het bestuur meer gewicht toe aan het algemeen belang dan aan het belang van derden.

Bijlage 8 Interview beantwoord door de gemeente Den Bosch

1. Wat is u functie? **Bestuurlijk juridisch adviseur.**
2. Op welke punten komt u allemaal in aanraking met de Wet Markt en Overheid? **Persoonlijk alleen bij taken die mijn afdeling ,de afdeling Bestuursondersteuning, betreffen zoals mediation. De gemeente 's-Hertogenbosch heeft een sectorenmodel waarbij elke sector "selfsupporting" is. Een collega van de centrale financiële afdeling en ik zijn gevraagd om het proces te begeleiden en te zorgen dat alle door de sectoren verstrekte gegevens in één raadsvoorstel gebundeld worden.**
3. Wat is het proces dat uw gemeente heeft doorlopen met betrekking tot de Markt en Overheid? Heeft u gemeente een plan van aanpak opgesteld? **Er is geen plan van aanpak opgesteld. Uit de door Karlijn de Bijl aan jou toegestuurde gegevens blijkt hoe e.e.a. tot stand gekomen is.**
4. Hoe gaat u gemeente om met de gedragsregel uit art. 25i Mw (de integrale kostendoorberekening)?
 - a. Zoekt u hierbij aansluiting bij bestaande documenten, beleidsregels of andere, of is dit apart gebeurd voor de Wet Markt en Overheid? **De Handleiding**
 - b. Heeft u gedacht aan een verband met het wetsvoorstel modernisering vennootschapsbelasting overheidsondernemingen? **ja**
 - c. Heeft u gebruik gemaakt van het Besluit Markt en Overheid? **Ja**
 - d. Heeft u hier voor of na de Wet Markt en Overheid wel eens klachten ontvangen? **Nee**
5. Hoe gaat u gemeente om de gedragsregel uit art. 25j Mw (bevoordelingsverbod)?
 - a. Heeft u dit allemaal opnieuw bekeken naar aanleiding van de Wet Markt en Overheid?
 - b. Heeft u gemeente hierover wel eens klachten ontvangen?
6. Hoe gaat u gemeente om met de gedragsregel van art. 25k Mw (gegevensverbruik)?
7. Hoe gaat u gemeente om met de gedragsregel van art. 25l Mw (functiescheiding)?
 - a. Zijn er in u gemeente plaatsen waar dit voorkwam voordat de wet Markt en Overheid in werking trad? Kunt u hier voorbeelden bij geven.

Ten aanzien van vraag 5 t/m 7 kan opgemerkt worden dat alle sectoren naar aanleiding van de invoering van de Wet Markt en Overheid naar deze vragen gekeken hebben aan de hand van de informatie zoals gesteld in de Handleiding. Met toepassing van de Handleiding is e.e.a. beoordeeld.

8. Is er in u gemeente gebruik sprake van de uitzondering i.v.m staatssteun?
9. Is de algemeen-belangvaststelling al gebeurd door de gemeenteraad?
 - a. Zo ja, was dit op tijd? Indien dit niet op tijd was, waarom was het niet op tijd. Heeft u hier klachten over ontvangen?
 - b. Waar is allemaal rekening mee gehouden bij de algemeen-belangvaststelling?
 - c. Is er een duidelijke belangenafweging gemaakt? Indien dit het geval is, is dit ergens terug te vinden?

Uit de aan jou toegestuurde gegevens blijkt hoe de algemeen belangvaststelling heeft plaatsgevonden en welke afwegingen zijn gemaakt. Wij waren niet helemaal op tijd. Het college heeft weliswaar op 24 juni 2014 aangeboden, maar de beslissing van de gemeenteraad heeft pas op 9 september 2014 plaatsgevonden. Dit heeft te maken met het zomerreces. Hierover zijn geen klachten ontvangen.

10. Denkt u dat u gemeente op dit moment voldoet aan de Wet Markt en Overheid? **ja**
- a. Indien dit niet is, wat moet u gemeente dan nog veranderen om aan de wet te voldoen?
 - b. Zou u het bij nader inzien anders aangepakt hebben? **Nee**
11. Indien u gemeente gebruik heeft gemaakt van een plan van aanpak of andere documenten kunt u hiervan dan een exemplaar mailen? **Geen documenten**

Bijlage 9 Interview met de heer De Gier van de gemeente Tilburg

Interview met de heer Onno de Gier, juridisch medewerker bij de gemeente Tilburg.

De gemeente Tilburg was een van de eerste gemeenten die gehoor heeft gegeven aan de Wet Markt en Overheid. Op het moment dat de gemeente Tilburg de Wet Markt en Overheid al had geïmplementeerd was de handreiking van het Ministerie daar nog niet bekend. Zij hebben de wet zelfstandig geanalyseerd en gekeken wat nodig was om aan de wet te voldoen. Zij hebben geen plan van aanpak of dergelijke opgesteld.

De gemeente Tilburg heeft ervoor gekozen om voor een 7- te gaan in plaats van een 10, met betrekking tot de implementatie van de Wet Markt en Overheid. De persoonlijke mening van de heer De Gier is dat de wet veel werk kost op papier maar uiteindelijk in de praktijk zal er weinig mee gedaan worden. Vandaar dat de 7- variant voldoende is.

De Wet Markt en overheid is geïmplementeerd door de heer De Gier als juridisch medewerker en een medewerker van de financiële afdeling. De financiële afdeling heeft namelijk zicht op de kosten en de economische activiteiten. Als eerst is er een inventarisatie gemaakt van welke economische activiteiten de gemeente Tilburg verricht. Deze zijn opgenomen in het raadsvoorstel. Op de punten waar de gemeente Tilburg niet voldeed aan de integrale kostprijs hebben zij deze economische activiteit opgenomen in de algemeen-belangvaststelling.

De medewerkers die zich bezig hebben gehouden met de kostprijs berekening hebben naar het Besluit Markt en Overheid gekeken, maar hebben dit niet als leidraad of dergelijke gebruikt.

De algemeen-belangvaststelling voor bepaalde economische activiteiten is in de breedste zin van het woord. Zo heeft de gemeente Tilburg de exploitatie van de sportaccommodatie benoemd als algemeen belang. Hieronder valt de verhuur, de exploitatie van de sportaccommodatie zelf alsmede de exploitatie van de sportkantine. Ik vroeg of de heer De Gier hier bewust voor heeft gekozen en of dit geen verhoogde risico's met zich meebrengt. De heer De Gier gaf hierbij aan dat hier de 7- cultuur duidelijk in terug te zien is. Hij ziet hier geen gevaren in. Het is juist makkelijker omdat je er nu veel onder kan scharen, mocht het ooit ter sprake komen. De economische activiteiten die onder de algemeen-belangvaststelling vallen hoeven immers niet te voldoen aan de gedragsregels van de Wet Markt en Overheid.

De heer De Gier ziet geen verband tussen het wetsvoorstel modernisering vennootschapsbelasting overheidsondernemingen en de Wet Markt en Overheid. Hij geeft hierbij aan dat dit ook niet zijn vakgebied is. Het enige verband wat hij kan bedenken is het bekijken van de economische activiteiten. Het is fijn als die inventarisatie al is gemaakt, die kan wellicht gebruikt worden bij het wetsvoorstel modernisering vennootschapsbelasting overheidsondernemingen.

Bij de gemeente Tilburg zijn geen klachten en/of bezwaren ontvangen naar aanleiding van de gehanteerde kostprijzen. Ook is er geen gebruik gemaakt van de mogelijkheid tot bezwaar bij de besluitvorming van het raadsbesluit. De heer De Gier vult hierbij aan dat zij geen gebruik hebben gemaakt van de openbare voorbereidingsprocedure. De memorie van toelichting suggereert dat je die weg moet kiezen, maar dat is volgens de heer De Gier niet nodig. Niet iedereen heeft belang bij dit onderwerp. De gemeente Tilburg heeft dit dan ook niet gedaan.

Bij de andere gedragsregels is stilgestaan maar daar is alles mee gezegd. De gemeente Tilburg zorgde hier eigenlijk al voor. Zo regelt de gemeente zelf de kermis. Degene die de kermis organiseren hebben niks te maken met de handhaving. Op deze manier zorgt de

gemeente Tilburg ervoor dat zij voldoen aan de gedragsregel functiescheiding. Deze gedragsregel is geregeld in artikel 25l Mw.

Een ander voorbeeld waarmee de gemeente Tilburg kan aantonen dat zij voldoen aan de Wet Markt en Overheid is de BAT. Dit is een BV van de gemeente Tilburg. De BAT zorgt voor het ophalen van afval. Zij doen dit voor de gemeentetaak voor het ophalen van huisafval maar ook op commercieel gebied voor private ondernemingen. Er wordt op toegezien dat de BAT geen middelen die zij ter beschikking krijgen voor de publiekrechtelijke taak niet gebruiken om oneerlijk te concurreren op de private markt. Op deze manier zorgt de gemeente Tilburg ervoor dat zij voldoen aan de gedragsregel bevoordelingsverbod van art. 25j Mw.

In de gemeente Tilburg is er geen sprake van de uitzondering i.v.m. staatssteun. De heer De Gier merkt hierbij op dat zij zichzelf als gemeente geen staatssteun kunnen toekennen.

De algemeen-belangvaststelling is natte vingerwerk geweest. Dit ook in het kader van de 7-cultuur met betrekking tot de implementatie van de Wet Markt en Overheid binnen de gemeente Tilburg. De gemeente Tilburg wilde geen onnodige aandacht besteden aan de wet door bijvoorbeeld een marktonderzoek of dergelijke uit te voeren.

Volgens de heer De Gier voldoet de gemeente Tilburg op dit moment aan de Wet Markt en Overheid. Indien de wet opnieuw geïmplementeerd zou moeten worden zou de heer De Gier het niet anders aanpakken.

Bijlage 10 Interview met mevrouw Schampers van de gemeente Uden

Interview met mevrouw Schampers, juridisch adviseur bij de gemeente Uden.

Mevrouw Schampers komt weinig met de Wet Markt en Overheid in aanraking. Zij heeft een deel van het raadsbesluit geschreven. Dit betreffen de onderdelen h tot en met k. De gemeente Uden heeft geen gebruik gemaakt van een plan van aanpak of dergelijke. Hoe het precies is gegaan kan mevrouw Schampers niet vertellen. In de gemeente Uden regelt de afdeling Juridische controle de implementatie van nieuwe wetten en andere juridische ontwikkelingen. De juridische controle stuurt de overige afdelingen aan. Zij geven aan wat welke afdeling moet doen om aan de wet te voldoen. Mevrouw Schampers moest voor de juridische controle een stuk voor het raadsbesluit schrijven. Mevrouw Schampers kan niet zeggen of dat de juridische controle gebruik heeft gemaakt van de handreiking van het ministerie van Economische Zaken en Innovatie. Indien dit van groot belang is voor het onderzoek wil zij dit wel navragen bij de afdeling Juridische controle. Ik heb aangegeven dat dit niet nodig is. Vervolgens is aan mevrouw Schampers gevraagd of zij verband ziet tussen het wetsvoorstel modernisering vennootschapsbelasting overheidsondernemingen en de Wet Markt en Overheid. Hier ziet zij geen verband in.

De gemeente Uden heeft gebruik gemaakt van het Besluit Markt en Overheid. Zij hebben hiervan gebruik gemaakt bij de integrale kostprijs berekening. De gemeente Uden heeft nooit klachten ontvangen over gehanteerde prijzen bij economische activiteiten. Ook niet voor de Wet Markt en Overheid. Ook zijn er geen bezwaren binnengekomen bij de algemeen-belangvaststelling. De gemeente Uden heeft haar algemeen-belangvaststelling in een verordening gegoten waardoor volgens de gemeente Uden geen bezwaar en beroep openstaat tegen de beslissing.

Ik heb mevrouw schampers gevraagd waarom de gemeente Uden dit heeft gedaan en of dit wel gelegitimeerd is. Voor het interview heb ik me in dit onderwerp verdiept. In de gemeentestem (die ik als uitgangspunt heb gebruikt in de uitwerking van paragraaf 2.4.1.). In paragraaf 2.4.1. wordt ervan uitgegaan dat deze verordening, met betrekking tot de Wet Markt en Overheid, een concretiserend besluit van algemene strekking is. Dit zou betekenen dat er wel bezwaar en beroep openstaat. Mevrouw Schampers geeft aan dat zij hierin geen duidelijkheid kan verschaffen. Alleen dat zij er van uit gaat dat het zal kloppen omdat de afdeling Juridische controle hier zeer nauwkeurig in is. Ik heb hierbij aangegeven dat ik mijzelf hier nog verder in ga verdiepen. Indien ik er niet uit kom mag ik mevrouw Schampers mailen.

De gemeente Uden heeft geen aanpassingen verricht in haar werkprocessen of beleid ten aanzien van de overige gedragsregels. Indien de Wet Markt en Overheid opnieuw geïmplementeerd zou moeten worden, dan zou de gemeente Uden dit niet anders aanpakken.

Bijlage 11 de algemeen-belangen van de diverse onderzochte gemeenten

Venray	's-Hertogenbosch	Tilburg	Uden
Verhuur, uitgifte in erfpacht en exploitatie van de sportaccommodatie	<i>Het tegen maatschappelijk tarief beschikbaar stellen van sportaccommodaties</i>	Exploitatie sportaccommodaties	verhuur of anderszins in gebruik geven van en exploitatie van zwembad Pastoor Spieringsstraat
Exploitatie kantinegedeelte sportaccommodatie	<i>Exploitatie kantinegedeelte sportaccommodatie</i>	Exploitatie sportaccommodaties	
Verhuur, uitgifte in erfpacht ingebruikgeming en exploitatie van maatschappelijk vastgoed		Verhuur maatschappelijk vastgoed	<i>Verhuur of anderszins in gebruikt geven van maatschappelijk vastgoed, zijnde buitensport accommodaties en gebouwen</i>
Verhuur of ingebruikneming van delen van het gemeentehuis			
Verhuur van leegstaande panden via anti-kraak		Verhuur vastgoed om kraken te voorkomen	<i>tijdelijk beheer van leegstaand vastgoed</i>
Verhuur en exploitatie van de jachthaven in Wanssum			
Verhuur en of exploitatie van de parkeergarage en parkeerterreinen	<i>Het aanbieden van parkeergelegenheid bij transferia</i>	Exploitatie parkeergarages Stappegoor en Pieter Vredeplein	<i>exploitatie parkeergarages</i>
Exploitatie van fietsenstalling	<i>Gratis fietsenstalling</i>	Exploitatie fietsenstalling	<i>exploitatie fietsenstalling in het centrum</i>
Beheer openbare ruimte bij evenementen			<i>veiligheidswerkzaamheden bij evenementen</i>
Verhuur, beheer en exploitatie van de gemeentebossen en natuurgebieden			
Verkoop van gronden en gemeentelijke panden	<i>De uitgifte van gronden</i>		
Ter beschikking stelling van gratis wifi in het centrum van			

Venray			
	<i>Verhuur van bepaalde oevers en delen van (vis)water aan verenigingen</i>		
	<i>Informatie geven op sociaal juridisch gebied</i>		
	<i>Het door het Theater aan de Parade aanbieden van voorstellingen onder de kostprijs</i>		
	<i>Het in bruikleen geven van de Bosche museale collectie aan SM's</i>		
		<i>Exploitatie koepelhal</i>	
			<i>het aanbieden van de dienst tot beheer van lopende leningen</i>
			<i>het inzamelen van oud papier in het centrum</i>

